



EU pripremila plan stezanja tržišta ugljenika

CEĐENJE CO₂

Evropske komunalne firme pozivaju na brzo stezanje tržišta CO₂

EU parlament odobrio cilj smanjenja emisija od 55% do 2030.

Evropa bez gasa – okreće se uglju

Epex protiv ACER-ovog predloga promena pravila o spajanju tržišta

EK želi nacionalno podsticanje dugoročnih ugovora o kupovini obnovljive energije

EU priprema plan stezanja tržišta ugljenika – Bloomberg	OVDE
Evropske komunalne firme pozivaju na brzo stezanje tržišta ugljenika.....	OVDE
Epex protiv ACER-ovog predloga promena pravila o spajanju tržišta.....	OVDE
ACER usvojio izmene u EU metodologiji za koordiniranu sigurnosnu analizu	OVDE
EK želi nacionalno podsticanje dugoročnih ugovora o kupovini obnovljive energije	OVDE
Evropa bez gasa – okreće se uglju	OVDE
EU parlament odobrio cilj smanjenja emisija od 55% do 2030.	OVDE
Udeo fosilnih goriva u energetske miksu isti kao i pre deset godina	OVDE
Ukrajina priprema poseban fond za restrukturiranje regija uglja	OVDE
Raste udeo uglja u nemačkom elektroenergetskom miksu	OVDE
ČEZ našao rešenje za nastavak osiguranja svojih TE na ugalj	OVDE
IRENA: Solarna PV danas efikasnija od najmodernijih TE na ugalj	OVDE
Koliko u svetu postoji aktivnih i projektovanih TE na ugalj?	OVDE
EU gura svet da što pre napusti ugalj	OVDE
Španija u trećem kvartalu obustavlja porez na proizvodnju električne energije od 7 %	OVDE
Sud EU doneće odluku o gasovodu Opal u julu	OVDE
EU odobrila državnu podršku LNG terminalu u Aleksandropolisu	OVDE
Brisel piše smrtnu presudu automobilima sa unutrašnjim sagorevanjem	OVDE
Cene gasa idu prema 13-godišnjem rekordu	OVDE
Gasprom uvećao cenu gasa za evropske kupce	OVDE
BofA: Brent od 100 dolara 2022?	OVDE



EU priprema plan stezanja tržišta ugljenika - Bloomberg

BRISSEL - Evropska unija planira da ojača svoje tržište ugljenika kako bi brže smanjila emisije i stavila cenu na zagađenje u novim sektorima, objavio je *Bloomberg News* 27. juna.

Evropska komisija predložiće 14. jula obnovu sistema trgovine emisijama (EU ETS) kao deo paketa politika osmišljenih da bi se postigao ambiciozniji cilj klimatskih promena.

Pozivajući se na nacrt predloga ETS-a, Bloomberg je javio da će se dodati CO2 dozvola u ETS-u suočiti s jednokratnim smanjenjem.



Broj dozvola koje ulaze u ETS svake godine takođe bi se smanjivao bržim tempom, iako ta stopa nije navedena, navodi se u izveštaju.

Portparol Komisije odbio je da komentariše nacrt predloga, koji bi se mogao promeniti pre nego što bude objavljen.

Predlog bi ojačao ETS "rezervu stabilnosti tržišta", mehanizam dizajniran da izbegne nakupljanje viška dozvola koje bi mogle smanjiti cene ugljenika u EU.

Kada ETS sadrži više od 1,096 milijardi rezervnih dozvola, rezerva bi upijala 24% godišnje do 2030. godine, navodi se u izveštaju. Kada je u opticaju 833 miliona do 1,096 milijardi dozvola, rezerva bi upijala dovoljno dozvola da se to svede na 833 miliona.

Zemlje članice EU i Evropski parlament moraju pregovarati o konačnim reformama, procesu koji bi mogao trajati otprilike dve godine.

Dozvole za besplatni ugljenik prestale bi za industrije obuhvaćene EU planiranim carinskim porezom - potez koji bi mogao povećati troškove CO2 za proizvođače čelika, cementa, aluminijuma i gnojiva.

Izveštaj je potvrdio planove za proširenje ETS-a na brodarstvo i stvaranje novog, zasebnog ETS-a za transport i sisteme grejanja u zgradama.

Komisija je rekla da će stvoriti fond za podršku ugroženim domaćinstvima ako sistem cena ugljenika poveća račune za gorivo.



BRISEL - Sedam vodećih proizvođača energije u Evropskoj uniji pozvalo je kreatore politike da pristanu na ambicioznu i brzu reformu najvećeg svetskog tržišta ugljenika u pokušaju da pomognu investitorima u tranziciji na klimatsku neutralnost, prenosi 18. juna **Bloomberg**.

Kompanije, uključujući francuski Elektrisite d Frans (Electricite de France), norveški Statkraft i finski Fortum - koje imaju veliku nuklearnu i hidroenergetsku flotu - žele poseban mehanizam koji kontroliše prekomernu ponudu dozvola u EU sistemu za trgovanje emisijama CO2 (ETS) koji bi zadržao strože parametre i nakon 2023. godine, navodi se u zajedničkoj izjavi. Oni takođe žele da se zakonodavci EU dogovore o bržem tempu smanjenja emisija na tržištu ugljenika od 2023. godine.

Uskoro najveća reforma ETS-a

Evropska komisija treba da 14. jula predstavi najveću do sada reformu ETS-a kako bi program ograničavanja i trgovine uskladila sa strožim klimatskim ciljevima za 2030. Kao deo Zelenog dogovora, ambiciozne strategije za postizanje neto nula emisija do 2050. godine, EU planira da smanji emisije stakleničkih gasova za najmanje 55% do kraja ove decenije u odnosu na nivo iz 1990. godine. Postojeći cilj za 2030. je smanjenje od najmanje 40%.

"Ranim sprovođenjem ETS reformi, kreatori politike mogu pružiti veću tržišnu sigurnost i izbeći prebacivanje nesrazmernog tereta na poslednjih nekoliko godina decenije", rekli su iz komunalnih kompanija. Izjavu su potpisali izvršni direktori kompanija, među kojima su i nemačku Uniper, italijanski Enel, britansku ESB i švedski Vattenfall (Vattenfall).

Tržište ugljenika u EU, pokrenuto 2005,

trenutno pokriva oko 12 000 instalacija u vlasništvu proizvođača električne energije, industrije i aviokompanija nametanjem svake godine oštrijih ograničenja zagađenja. Evropska komisija razmatra proširenje sustava na brodarstvo i stvaranje susednog programa trgovine emisijama za grejanje i goriva za drumski transport kao deo reforme. Taj plan je već pokrenuo kritike mnogih nacionalnih vlada, poslovnih organizacija i ekoloških lobija zabrinutih zbog rizika od poskupljenja.

Komunalne službe navode da će tranzicija ka čistoj energiji zahtevati socijalno prihvatanje i ravnomernije rasprostranjenu dekarbonizaciju na svim područjima. To bi moglo uključivati uvođenje cena ugljenika „korak po korak u sve sektore“ i kasnije povezivanje sa postojećim sistemom trgovanja emisijama. EU bi trebalo da se usredsredi na isplativost, istovremeno ublažavajući socijalne efekte na ranjive skupine, saopštili su najveći evropsku snabdevači energije.

Evo nekoliko elemenata reforme koju traže komunalne službe:

Stopa smanjenja ETS ograničenja svake godine, poznata kao faktor linearnog smanjenja, trebalo bi da se poveća od 2023. godine, ili najkasnije do 2024. godine.

Stopa od 24% po kojoj Rezerva stabilnosti tržišta (MSR, eng.) upija višak dozvola sa tržišta ugljenika da se zadrži i iza 2023.

Broj dozvola u MSR-u trebalo bi ograničiti na ekvivalent dozvola prodatih na aukcijama u prethodnoj godini; višak naknada treba poništiti.





PARIZ - Evropska berza električne energije EPEX SPOT odgovorila je na konsultacije EU Agencije za saradnju energetske regulatora (ACER) o promenama i dopunama Smernica o dodeli kapaciteta i upravljanju zagušenjima (CACM) - i upozorava da bi opcije na stolu mogle ugroziti efikasnost evropskog tržišta električne energije, kao i same klimatske ciljeve EU.

ACER

U konsultacijama ACER je predložio potpunu reviziju upravljanja povezivanjem tržišta (market coupling) i promenu paradigme u dizajnu evropskog tržišta električne energije, npr. zabranu organizovanog trgovanja izvan Jedinostvenog povezivanja unutardnevnog tržišta (SIDC) i Jedinostveno evropsko povezano dan unapred tržište (SDAC).

Ono što bi moglo zvučati kao rasprava o tehničkim detaljima, moglo bi u stvari imati ozbiljne efekte na to kako će veleprodajna tržišta električne energije u Evropi funkcionisati u bliskoj budućnosti. Opcije na stolu verovatno će ugroziti ukupnu efikasnost evropskog elektroenergetskog sektora, što će dovesti do nedostatka resursa za realizaciju kritičnih projekata i inovacija u cilju dekarbonizacije energetske sektora, navodi EPEX.

Spajanje tržišta: Realnost od skoro 15 godina

Od 2000. godine nadalje, stvorena su organizovana tržišta kao što je EPEX SPOT kako bi se nosila s efektima razdvajanja u energetske sektoru.

Pružaju transparentne i pouzdane cenovne signale kroz zadovoljavanje ponude i potražnje za električnom energijom. Tokom 2007. berze električne energije započele su integraciju tržišta električne energije kroz inovaciju koja se naziva spajanje tržišta: cene i protoci električne energije između zemalja od tada se izračunavaju na najefikasniji način na različitim berzama električne energije, štedeći stotine miliona evra godišnje evropski potrošačima i industriju.

U 2015. godini CACM je stupio na snagu i uključio postojeće povezivanje tržišta u evropsko zakonodavstvo. Takođe je pružio okvir berzama električne energije za proširenje usluga na druga evropska tržišta.

Od tada je trenutna postavka povezivanja tržišta dokazala svoju otpornost, od povećane konkurencije između berzi do nekoliko geografskih i tehničkih proširenja, kao i tokom krize COVID-19. Već je doneo značajan doprinos pristupu evropskih potrošača sigurnoj, bezbednoj, pristupačnoj i čistoj energiji.





Revizija CACM-a: Mogući učinci na tržište

Trenutni predlozi mogu dovesti u opasnost završetak formiranja jedinstvenog evropskog tržišta električne energije i s njim povezane projekte iz nekoliko razloga:

- Efektivnost, efikasnost i transparentnost ukupnog sistema mogu biti ugroženi stvaranjem dodatnih upravljačkih slojeva i posrednika;
- Sigurnost operacija mogla bi biti manje otporna, jer opcije upravljanja dovode do stvaranja potencijalne „jedinstvene tačke kvara“ koja bi mogla povećati rizike i uticaje incidenta i na kraju ugroziti energetska sigurnost;
- Značajni tranzicioni troškovi nove postavke mogu odvratiti resurse od kritičnih projekata usmerenih na proširenje geografskog opsega spajanja tržišta i stavljanje novih trgovinskih proizvoda na raspolaganje za ciljeve EU Zelenog sporazuma i Ciljnog plana za 2030. godinu; Duže vreme do izlaska na tržište za inovacije može rezultirati predloženim promenama u dizajnu tržišta i novim ograničenjima postavljenim na berzama električne energije.

Predlog EPEX-a: Podsticanje konkurencije i inovacija

Nadovezati se na postojeće postavke povezivanja tržišta, istovremeno povećavajući organizacionu efikasnost i procese donošenja odluka kako bi se smanjilo vreme izlaska na tržište novih proizvoda i karakteristika;

Podsticanje tržišnih inovacija kako bi mogli integrisati sve veći udeo obnovljivih izvora u elektroenergetski sistem i pokretati dekarbonizaciju, decentralizaciju i digitalizaciju elektroenergetskog sistema;

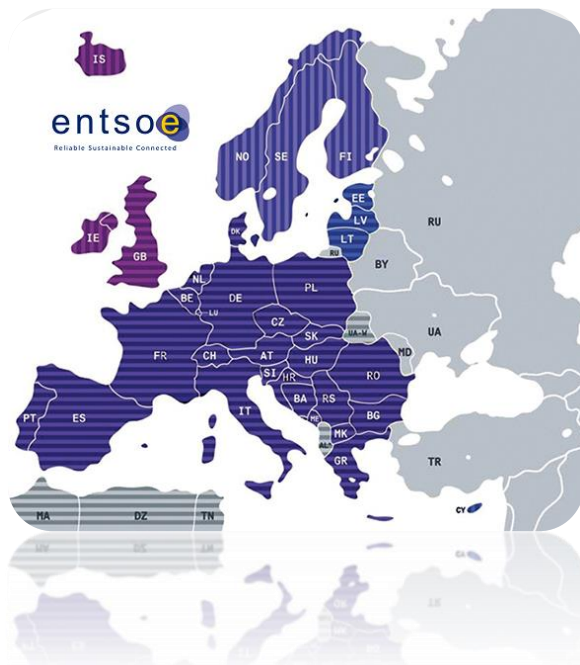


Omogućavanje konkurencije između berzi električne energije u svim državama članicama EU kako bi se učesnicima na tržištu pružile dodatne mogućnosti trgovanja i povećale prednosti spajanja tržišta za evropske potrošače.



LJUBLJANA - Agencija EU za saradnju energetskih regulatora (ACER) usvojila je 14. juna Odluku o izmenama i dopunama panevropske metodologije za koordiniranu analizu sigurnosti (CSAM).

U decembru 2020. ENTSO-E je, u ime svih operatora prenosnog sistema (OPS), podneo amandmane na postojeću metodologiju.



Ovi amandmani odnose se na uključivanje korektivnih radnji u pojedinačne mrežne modele, koordinaciju i podelu troškova prekograničnih relevantnih elemenata mreže, kao i prekograničnih korektivnih radnji u zonama koje se preklapaju (Inter-CCR).

Nakon bliske saradnje i savetovanja s OPS-ima i nacionalnim regulatornim telima, ACER je usvojio pomenutu odluku, saopšteno je iz Agencije.

BRISEL - Evropska komisija (EK) želi da nacionalne vlade promovišu dugoročne ugovore o kupovini obnovljive energije (PPA), prema neslužbenom nacrtu predstojećih zakonodavnih predloga, koji se očekuju 14. jula, u sklopu EU paketa Fit for 55, piše Montel.

"Tržište obnovljivih PPA brzo raste ali je i dalje ograničeno na mali broj zemalja članica i velikih kompanija", navela je EK u nacrtu predloga za ažuriranje EU direktive o obnovljivoj energiji koju je Montel video 25. juna.

Nacrt predloga zahtevao bi od nacionalnih vlada da uklone sve neopravdane prepreke obnovljivim PPA i da istraže kako da smanje svoje finansijske rizike, na primer korišćenjem kreditnih garancija.

Garancije porekla (eng. GO) bile su ključni alat za promociju obnovljivih PPA, kao i za informisanje potrošača, navodi se u nacrtu.

Predlog je da nacionalne vlade moraju odobriti sve zahteve za proizvođače iz obnovljivih izvora, uključujući one koji primaju finansijsku podršku.

Bilo koji GO povezan sa obnovljivom električnom energijom kupljenom preko PPA mogao bi biti prebačen na kupca.

EK bi takođe trebalo da objavi smernice za promociju PPA do 2024. godine.

Nacionalne vlade morale bi da odrede kako promovišu obnovljive PPA u svojim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima i da uključe udeo obnovljivih izvora podržanih od PPA u svoje izveštaje o napretku.

Formalne predloge EK moraju odobriti i Evropski parlament i Savet ministara EU pre nego što postanu obvezujući.



STRAZBUR - Evropski parlament odobrio je u četvrtak cilj EU da smanji svoje emisije za najmanje 55% do 2030. godine sa nivoa iz 1990. godine, punim glasanjem o nacrtu zakona o klimi EU, prenosi *Montel*.



Glasanje je deo formalnog postupka za postizanje obavezujućeg neformalnog sporazuma o nacrtu zakona koji su u aprilu postigli pregovarači iz parlamenta i Saveta ministara EU, koji predstavljaju nacionalne vlade.

Sporazum je omogućio Evropskoj komisiji da pripremi ažurirano zakonodavstvo EU koje će biti predloženo 14. jula kako bi se postiglo smanjenje od 55%. To će uključivati promene EU ETS-a, ciljeve za obnovljive izvore energije do 2030. godine i energetska efikasnost i novi mehanizam prilagođavanja ugljenika na granicama EU.

Nacrt zakona uključuje cilj EU da do 2050. godine bude bez emisija i plan za postavljanje cilja smanjenja CO₂ za 2040. godinu.

Sada ide na službeno odobrenje Saveta i postaje obvezujući nakon objavljivanja u službenom listu EU. Ovaj postupak može potrajati nekoliko meseci i obično je formalnost.

LONDON - Udeo fosilnih goriva u globalnoj energetskej mešavini jednako je visok kao i pre deset godina, uprkos manjim troškovima obnovljivih izvora i pritisku na vlade da zaustave klimatske promene, pokazao je u utorak izveštaj ekološke grupe REN21.



www.ren21.net

Fosilna goriva i dalje se koriste zbog sve veće globalne potražnje za energijom, kontinuirane potrošnje i ulaganja u nove elektrane na fosilna goriva i smanjene upotrebe energije dobijne iz biomase, kažu autori izveštaja.

Godine 2019. udeo fosilnih goriva u globalnom energetskej miksu iznosio je 80,2 % , u poređenju s 80,3 % u 2009., utvrdio je REN21.



Udeo obnovljivih izvora porastao je u istom razdoblju s 8,7 na 11,2 % . Ostatak čini tradicionalna biomasa, poput drveta i poljoprivrednog otpada.

"Udeo fosilnih goriva u konačnoj potrošnji energije nije se pomaknuo ni za centimetar", , rekla je čelnica REN21 Rana Adib.



BRISEL - Neuspeh G7 da se dogovori o konkretnom datumu izlaska iz uglja ostavlja EU kao jedinog globalnog igrača spremnog da vodi ovu bitku, piše za **Euractiv** ekspert nezavisnog istraživačkog centra za klimatske promene E3G Piter d Pus, i dodaje da predstojeći paket Evropske komisije "Spremni za 55" (Eng. Fit for 55) pruža najbolju dokaz.

Fit for 55

Taj viši savetnik za klimatsku i energetska politiku u E3G, ukazuje da je proizvodnja električne energije bez uglja bila je jedna od najbolje čuvanih tajni EU. Objavljivanje značajnog paketa "Spremni za 55" biće prilika da se ta tajna otkrije i pokaže kako će EU kompletirati poslednju deonicu trke do čiste energije.

Izbor energetske miksa žestoko je branjena privilegija država članica EU. To je jedan od razloga zašto su u prošlosti EU, a posebno Komisija, retko govorile o tome kako se razvija energetska miksa EU.

Ove godine se EU pojavljuje kao akter koji u pregovorima sa Pekingom i drugim zemljama nastoji da definiše kraj globalnom finansiranju uglja, piše Pus.

Pobliži pogled na energetska miksa EU objašnjava ovu novu odlučnost. Od 2015. proizvodnja energije iz uglja u EU prepolovljena je. Ako bi se ovaj trend nastavio, upotreba energije iz uglja u EU bila bi na nuli već 2026. U julu 2020. obnovljivi izvori bili su na 40%, što je prvi put ikada premašilo udeo svih fosilnih goriva zajedno u EU miksu električne energije.

Podržani novom američkom administracijom i dopunjujući posao koji su i Savezom proizvodnje energije bez uglja prevođenim Velikom Britanijom i Kanadom, ovaj napor EU doveo je do nekih ranih rezultata.

Južna Koreja i Japan obvezali su se da će podržati okončanje međunarodnog finansiranja ugljena, ostavljajući Kinu izoliranom kao poslednjeg finansijera uglja u svetu. Kod kuće u Pekingu se predsednik Si obvezao da smanji kinesku potrošnju uglja od 2026. godine nadalje.

Međutim, novi scenario Neto nule Međunarodne agencije za energiju i merila koja postavlja za svet da postigne nultu emisiju do 2050. godine pokazuju da još mnogo toga treba učiniti. Zemlje OECD-a moraju proizvoditi energiju bez uglja do 2030. godine, a bez prirodnog gasa do 2035. godine, dok će ostatak sveta miksa električne energije bez fosilnih goriva postići do 2040. godine.

Nedavni Samit lidera G7 u britanskom gradu Kornvalu (Cornwall) nije uspeo da dogovori konkretno opredeljenje za ugljen. Nespremnost lidera da potvrde opredeljenje ministara G7 za 'nadasve dekarbonizovan energetska sektor do 2030.' rezultat je ustezanja SAD, pokazujući da američka domaća politika još uvek prevladava međunarodnu politiku na ovom polju, piše Pus.

To otežava mogućnosti SAD-a da uveri zemlje poput Japana, Južne Koreje ili Kine da odaberu puteve penzionisanja uglja usklađene s nultom emisijom do 2050. godine i ostavlja EU kao jedinog globalnog lidera sposobnog da vodi ovu bitku.

Procena učinka koja je podržala novi klimatski cilj EU za 2030. godinu već pokazuje da to podrazumeva gotovo potpuno ukidanje uglja u celoj EU do 2030. godine.

Poslednji događaji na nacionalnom nivou to potvrđuju. Šesnaest država članica EU već su u Savezu za proizvodnju energije bez uglja (PPCA) i obavezale su se da će postupno ukidati ugalj do 2030. godine, a još jedna će se pridružiti ovih dana.



LONDON - Evropi toliko nedostaje prirodnog gasa da se kontinent - iako pionir u globalnoj borbi protiv emisija - okreće uglju kako bi zadovoljio potražnju za električnom energijom koja se sada vratila na nivo pre pandemije, piše **Bloomberg**.

Uprkos rekordnih cena CO₂, upotreba uglja na kontinentu ove je godine skočila za 10% do 15% nakon što su hladnija i duža od uobičajenih zima ispraznila skladišta gasa, prenosi agencija.

Evropska skladišta gasa trenutno su 25% ispod petogodišnjeg proseka, a referentna cena holandskog gasa je ove godine porasla za više od 50%. Fjučersi se trenutno trguju blizu svog najvišeg nivoa za ovo doba od 2008. godine na ovamo.

"Ljudi su mislili da će Rusija rezervisati više kapaciteta preko Ukrajine, a to se jednostavno nije dogodilo na značajan način", rekao je Trevor Sikorski, šef sektora za prirodni gas u konsultantu Energy Aspects u Londonu.

U isto vreme, potrošnja električne energije u većini zemalja EU je, sa prolaskom pandemije, iznad petogodišnjeg proseka, navodi Morgan Stanley u izveštaju od ponedeljka.

S obzirom na sužene isporuke gasa, komunalne kompanije prisiljene su da se okrenu uglju kako bi svetla ostala upaljena. Iako se cena ugljenika trguje blizu rekorda, mnoge od njih su se hedžingom zaštitili godinama unapred. To znači da bi sagorevanje uglja i dalje moglo biti isplativo.

Generatori s "visoko efikasnim" novim postrojenjima verovatno mogu proizvoditi energiju iz uglja do 2023. godine, čak i uz visoke cene ugljika, rekao je Endi Samer (Andy Summer) iz švajcarske trgovačke firme Axpo.

KIJEV - Vlada Ukrajine planira da ove godine pokrene restrukturiranje ukrajinskih regiona uglja uz podršku evropskih partnera, sa kojima je u toku dijalog o uspostavljanju multidonatorskog fonda, rekao je 14. juna premijer Denis Šmihal.

U govoru na jednom ekonomskom forumu, Šmihal je naveo da je Kabinet ministara već uspostavio koordinacioni centar za restrukturiranje regija uglja i pokrenuo Sekretarijat za energetske partnerstvo počeo je s radom, prenosi **Ukrinform**.

Agencija dodaje da ukrajinska vlada namerava ove godine da uz podršku Nemačke pokrene najmanje dva pilot projekta za restrukturiranje oblasti industrije uglja.



FRANKFURT - Udeo tvrdog uglja u nemačkom miksu električne energije trebalo bi da se uveća prvi put u osam godina, tačnije od 2013., zbog visokih cena gasa i niskih prognoza vetra, rekli su analitičari.

Nemačke elektrane na ovo gorivo do sada su ove godine pokrile 8,1% miksa električne energije u zemlji, u odnosu na 7,4% viđenih 2020. godine, pokazuju podaci Fraunhofer ISE, prenosi 17. juna **Montel**.

Nemačka, inače, planira da do 2038. godine u potpunosti ugasi proizvodnju električne energije iz uglja.



PRAG - Češka komunalna kompanija ČEZ saopštila je 18. juna da je pronašla alternativno osiguranje za svoje termoelektrane na uglj nakon što su dve osiguravajuće kuće najavile da će prestati da ih pokrivaju od sledeće godine kao deo politike zaštite klime, javlja *Reuters*.



Osiguravači, Generali Ceska Pojistovna i Ceska Kooperativa iz VIG grupe, postigli su dogovor sa ČEZ-om o ukidanju osiguranja elektrana, rekle su kompanije.

"Smanjujemo svoje aktivnosti u osiguranju elektrana na uglj", saopštio je Generali, dodajući da ima za cilj brzu dekarbonizaciju svog portfelja.

ČEZ nije naveo detalje o svom alternativnom rešenju.

"Trend je jasan, ovo je nakon međusobnog dogovora", rekao je portparol ČEZ-a Ladislav Križ. „Već smo uspostavili novi sistem osiguranja naših postrojenja za uglj od sledeće godine nadalje. Osiguraćemo ove izvore energije dok oni definitivno ne budu ukinuti. "

ČEZ je prošlog meseca predstavio stratešku perspektivu planirajući da zatvori većinu svojih kapaciteta uglja do 2030. godine, smanjivši udeo te sirovine u svom proizvodnom miks na 12,5% sa 36%, dodajući 6 gigavata (GW) u kapacitete obnovljivih izvora.

LONDON - Gotovo dve trećine projekata vetra i sunca izgrađenih globalno prošle godine moći će generirati jeftiniju električnu energiju čak i od najefikasnijih novih elektrana na uglj, navodi se u izveštaju Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (IRENA).

Agencija je, kako 24. juna prenosi portal *PVTech*, utvrdila da se količina obnovljive energije koja je jeftinija od najkonkurentnije opcije za fosilna goriva, uglja, udvostručila prošle godine.



Ukupno 62% (162GW) obnovljive energije dodate prošle godine razvijeno je po ceni nižoj od najjeftinijih fosilnih goriva, vođeno padom troškova obnovljivih tehnologija. Izveštaj o troškovima proizvodnje električne energije iz OIE za 2020. godinu kaže da su troškovi solarne PV prošle godine opali za dodatnih 7%.

"Danas su OIE najjeftiniji izvor energije", rekao je generalni direktor IRENE Francesco La Camera (Francesco La Camera).

Tokom decenije 2010-2020, troškovi električne energije iz sunca opali su za 85% za solarne PV. Uz rekordno niske cene za 0,011-0,03 USD/ kWh danas, solarni PV nadmašuje najjeftiniju novu opciju uglja bez ikakve finansijske pomoći, navodi se u izveštaju.

Izveštaj je takođe pokazao da obnovljivi izvori imaju niže operativne troškove od elektrana na uglj. Danas je preko 800 GW operativnog kapaciteta uglja na svetu skuplje za proizvodnju od solarne PV.



LONDON - Ovo su podaci koje je inicijativa **Green New Deal** objavila tokom poslednjeg samita G7, prenosi 21. juna :

- U EU radi 468 i gradi se još 27.
- Turska ima 56 i gradi još 93.
- Južna Afrika ima 79 i gradi još 24.
- Indija ima 589 i gradi još 446.
- Filipini imaju 19 i grade 60.
- Južna Koreja ima 58 i gradi još 26.
- Japan ima 90 i gradi još 45.
- Kina ima 2.363 i gradi još 1.171.
- Ukupno to iznosi 5.615 aktivnih i projektovani TE na ugajl u EU i ovih sedam zemalja.

MADRID - Španska vlada obustavila je sveukupni porez na proizvodnju električne energije u trećem tromesečju kao deo privremenih mera za ublažavanje uticaja visokih veleprodajnih cena električne energije na račune potrošača.



Potrošači sa manje od 10kW ugovorene isporuke platiće 10 % PDV-a u julu-decembru ako prosečne mesečne veleprodajne cene prelaze 45 € / MWh. Smanjenje će se primeniti na socijalno ranjive potrošače bez obzira na veleprodajne cene.

Dve mere pomoći će smanjenju računa za struju za oko 10 %, rekao je Ribera.

BRISEL - Evropska komisija odobrila je 166,7 miliona evra podrške vlade Grčke za izgradnju novog LNG terminala u jugozapadno od Aleksandropolisa, u Egejskom moru. Projekat razvija grčka kompanija Gastrade.



Plutajući terminal za prijem, skladištenje i regasifikaciju (FSRU) imaće ukupan kapacitet isporuke od 5,5 milijardi kubnih metara godišnje. Gas će se odatle podmorskim i kopnenim segmentima gasovoda transportovati u grčku mrežu prirodnog plina, piše **Offshore Energy**.

Projekat će financirati grčka država korišćenjem evropskih strukturnih i investicionih fondova (ESIF).

Terminal bi trebalo da osigura i novi, alternativni izvor snabdevanja Grčke i regiona jugoistočne Evrope prirodnim gasom. Grčke vlasti potvrdile su da će LNG terminal moći da se koristi i za vodonik.



LUKSEMBURG- Evropski sud pravde objaviće 15. jula odluku po žalbi Nemačke na presudu o upotrebi gasovoda Opal kapaciteta 36 milijardi kubika godišnje (m^3/g).



Žalba se odnosi na odluku EU suda iz 2019. godine kojom se poništava promena režima iz 2016. godine koja je omogućila ruskom Gazpromu proširenu upotrebu Opala, kojim se transportuje gas iz Severnog toka u srednju i istočnu Evropu.

Gasprom je u velikoj meri uspeo da nadomesti uticaj odluke na preusmeravanjem protoka iz prve cevi Severnog toka od 55 milijardi m^3/g , sekcijom cevovoda Nel od 20 milijardi m^3/g , na gasovod Eugal od 55 milijardi m^3 koja prati istu rutu i snabdeva ista tržišta kao i Opal.

To može i dalje biti slučaj čak i ako se nemačka žalba odbije, ali uključenje gasa iz Severnog toka 2 mogla bi ostaviti Eugal bez rezervnih kapaciteta, piše **Argus**.

Ako se Gazpromu ne omogući veći pristup Opalu, verovatno bi bilo teško istovremeno koristiti puni kapacitet od 110 mlrd m^3/g Severnog tok 1 i 2, što bi moglo zahtevati da Gasprom nastavi isporuku gasa duž rute Yamal-Europa od 33 milijarde m^3/g i kroz Ukrajinu, gde

je rezervisao kapacitet od 40 milijardi m^3/g za period 2021-24.

Na Eugal nisu primenjena slična ograničenja vezana za Opal, podseća Argus. Gotovo svi ponuđeni kapaciteti rezervisani su na višegodišnjim aukcijama 6. marta 2017. godine.

LONDON - Rekordno niski nivoi popunjenosti evropskih skladišta gasa, uz politički dirigovan rast cena ugljenika i nesezonski veliku potražnju u Aziji, verovatno će dovesti do porasta cena prirodnog gasa (i električne energije) na nivoe koji su poslednji put viđeni 2008. godine, piše u ponedeljak portal **ICIS**.

Mnoštvo uzlaznih osnova podiglo je cene gasa u EU u ponedeljak na holandskoj trgovačkoj platformi TTF za naredni mesec na 30,00 EUR / MWh - prvi put od 2008. godine.

Ako cena za jul '21 ode iznad ovog nivoa, oboriće 13-godišnji rekord, prenosi ICIS.

MOSKVA - Gasni gigant Gasprom podigao je prosečnu izveznu cenu prirodnog gasa za zemlje izvan ZND-a na 240 dolara za 1.000 kubnih metara 2021. godine, objavila je investiciona



banka Renaissance Capital posle sastanka sa menadžmentom ruske kompanije.

Najveći svetski proizvođač gasa ranije je rekao da očekuje da će ove godine prosečna izvezna cena gasa u Evropi biti 200 do 206 američkih dolara za 1.000 kubika.

Gazprom je odbio da komentariše informaciju, prenosi **Reuters**.



BRISEL i - Prema novim ciljevima emisija o kojima se raspravlja u Briselu, novim automobilima na dizel i benzin ostaje još samo 14 godina života u Evropskoj uniji, saznaje **Politico**.

Tri zvaničnika EU izjavila su za portal da Evropska komisija raspravlja o postavljanju cilja nulte emisije za vozila koja se prodaju nakon 2035. godine - što je ogroman pomak od trenutne putanje industrijskih standarda koji bi označio revoluciju za evropske proizvođače automobila.



Jon Berkeley

Obelodanjeni detalji plana izazvali su trenutnu reakciju politički moćne nemačke automobilske industrije, koja mesecima upozorava na namere Komisije. "To ne bi značio samo kraj motora sa unutrašnjim sagorevanjem, već i kraj plug-in hibrida", rekla je Hildegard Miler (Müller), šefica nemačkog VDA auto-lobija.

Komisija razmišlja o povećanju cilja smanjenja emisija automobila unutar EU za 60 % do 2030. godine, u poređenju sa trenutnim ciljem smanjenja od 37,5 %. Do 2035. to će porasti na 100 posto, rekli su za portal trojica zvaničnika.

Ako predlog uđe u konačni tekst - koji bi trebao biti objavljen 14. jula - tada bi ga razmotrile zemlje EU i Evropski parlament. Verovatno će joj se snažno suprotstaviti i industrijski lobiji i zemlje članice koje se u velikoj meri oslanjaju na tradicionalnu proizvodnju automobila, piše Politico.

NJUJORK – Respektabilna Bank of America pridružila se procenama da bi cena nafte Brent mogla skočiti na 100 dolara po barelu sledeće godine.

"Puno je prigušene potražnje za naftom spremno za oslobađanje", rekao je Francisco Blanch, šef robnog analitičkog sektora uz sedištu banke u Njujorku, prenosi u utorak **Bloomberg**.



Globalna potrošnja nafte nastaviće da nadmašuje ponudu 2022. godine, jer ekonomski oporavak od pandemije povećava potrošnju goriva, dok su ulaganja u novu proizvodnju blokirana ekološkim preprekama, navodi banka u izveštaju.

Prethodno su drugi analitičari i akteri na tržištu, među kojima i trgovački kolos kuće Trafigura i investiciona grupa Goldman Sachs, već ocenili da bi nafta mogla ponovno dostići 100 dolara, ali **Bloomberg** predviđanja Bank of America vidi kao do sada najautoritativniji stav da bi se nafta mogla vratiti na trocifreni broj.

To bi bilo prvi put od 2014. godine, pre nego što je poplava ponude severnoameričke nafte iz škriļjaca oborila cene koje se od tada nikada nisu u potpunosti oporavile.



